

Prehrana prvih 1000 dni

270 dni
nosečnosti

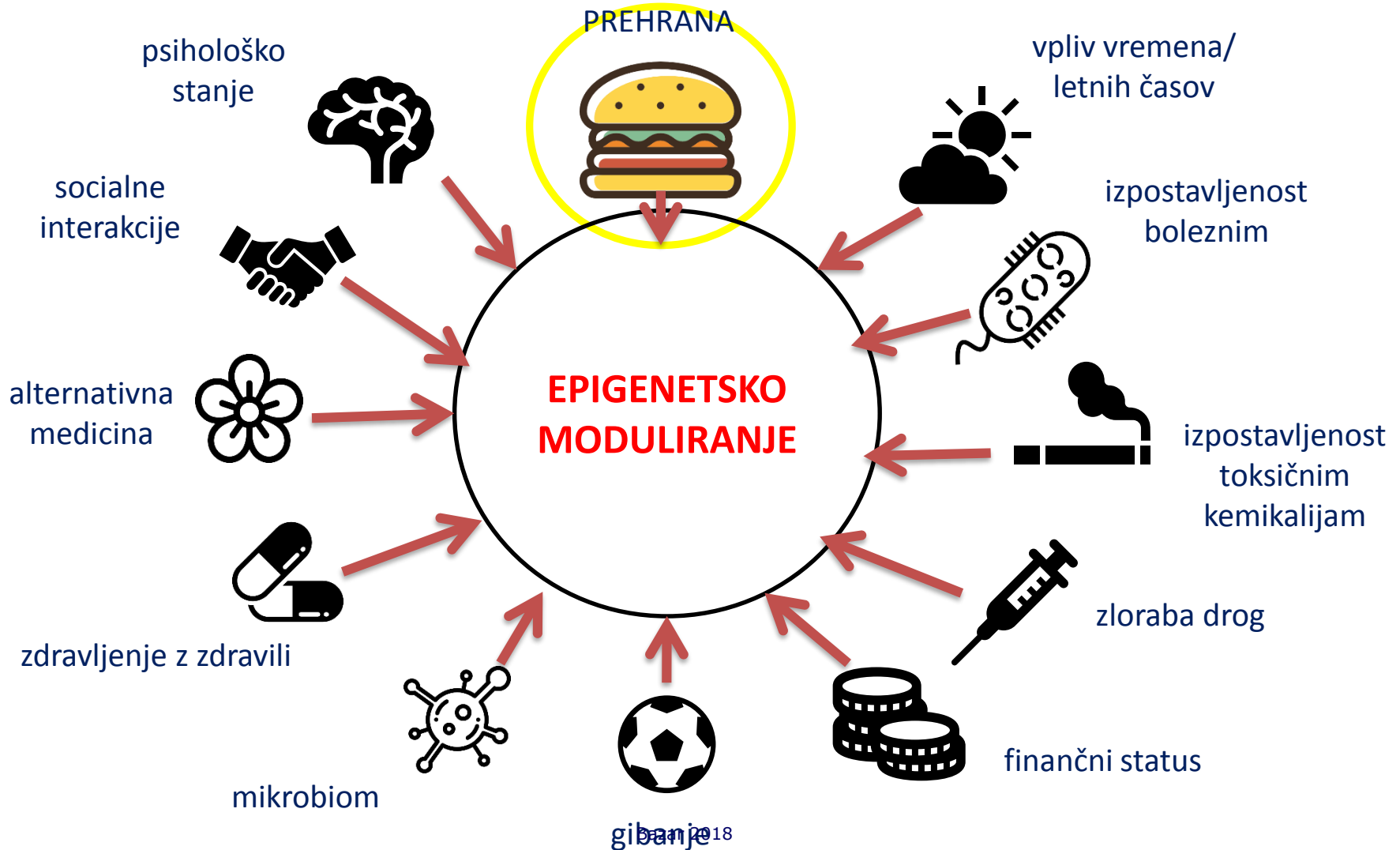
365 dni
prvega leta

365 dni
drugega leta

Prehrana ZDAJ je pomembna za vedno!

Epigenetika = vpliv OKOLJA na izražanje genov

Nutrigenomika = vpliv **HRANIL** na izražanje genov

Neustrezna prehrana je torej lahko sprožitelj izražanja bolezni.

Vpliv prehrane na izražanje genov imenujemo tudi **prehransko** ali **presnovno programiranje**.

Načrtovanje družine

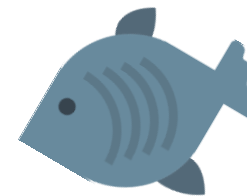
Programiranje trdnega zdravja v prvih 1000⁺ dneh življenja

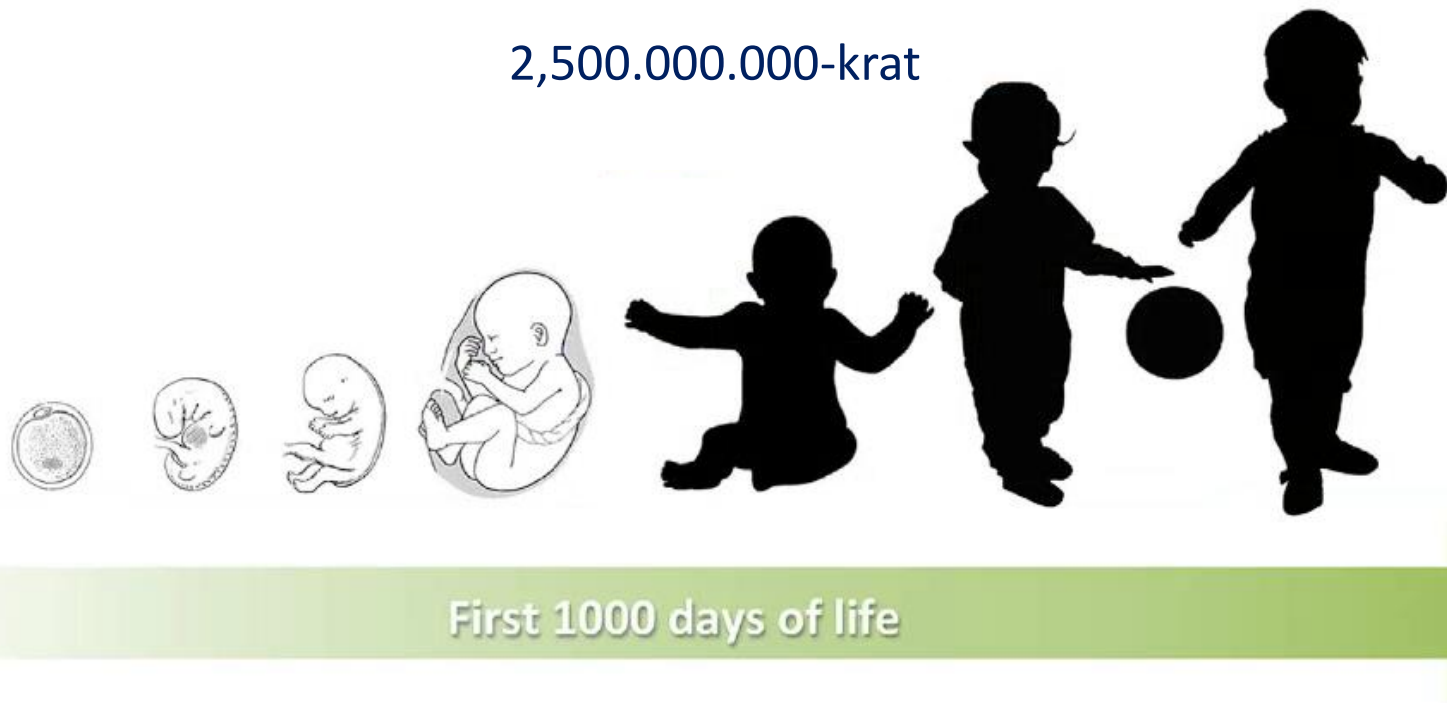
folna
kislina

D

Fe, I

Čas pospešene rasti

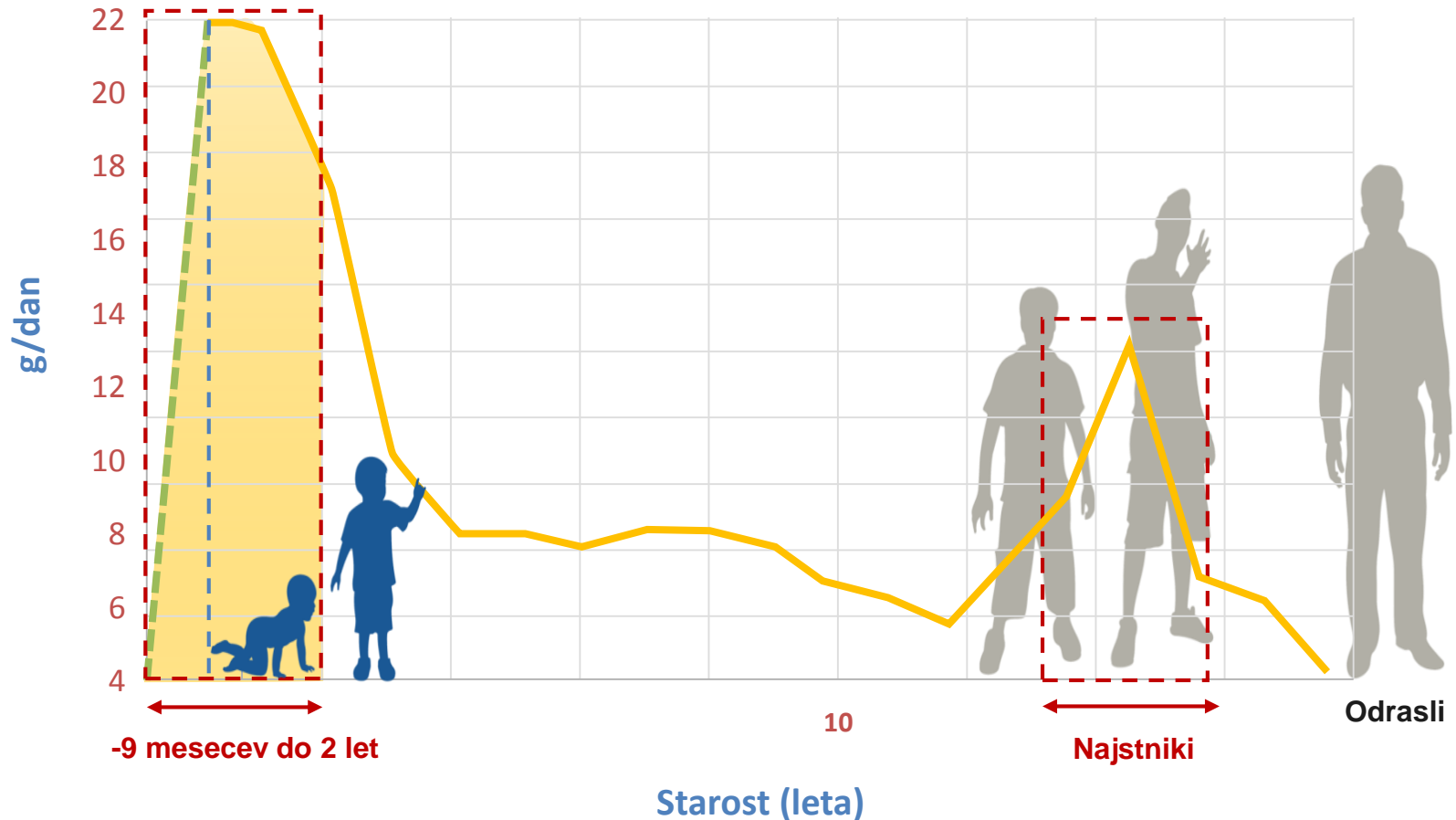

Modified acc. to Indrio F et al; Front Pediatr. 2017; 5:article 178

Časovni okvir za razvoj bioloških procesov

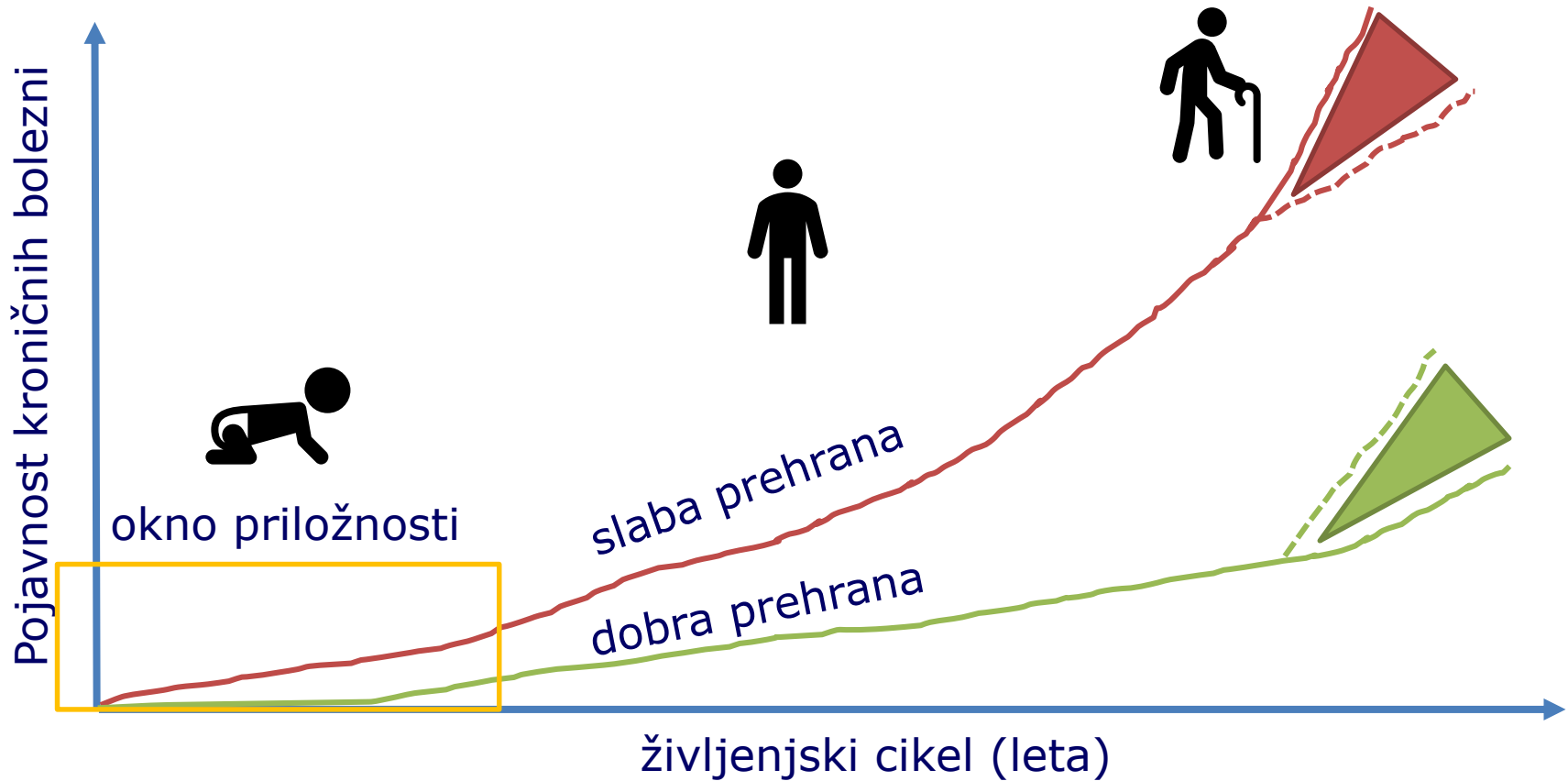
2 prehransko pomembna momenta

Hitrost rasti

Bazar 2018

Vpliv dobre in vpliv slabe prehrane

The best from nature. The best for nature.

Čas za uvajanje goste hrane – KDAJ?

Kaj je razlog za časovni okvir?

- povečane potrebe po hranilih (zlasti železu)
- individualen razvoj motoričnih sposobnosti
- senzorično sprejemanje
- preventiva pred alergijami

**Ko je otrok
psiho-motorično
pripravljen!**

**Dojenje se
nadaljuje!**

Znaki pripravljenosti na gosto hrano

- otrok se **slini** ko vidi druge jesti,
- igračke in roke nenehno **daje v usta**,
- otroka hrana **zanima** (odpira usta),
- sam **drži** glavico
- začenja **sedeti** ob opori,
- hrane z jezičkom ne izriva iz ust,
- po obilnem obroku je hitro **lačen**
- zgolj dojenje ni več dovolj,...

**Starši določijo KAJ bo otrok pojedel,
otrok pa se odloči KOLIKO bo pojedel.**

Razvoj okusa in raznolikost

Prehrana matere med nosečnostjo in dojenjem vpliva na razvoj okusa!

Dojenček se že od rojstva:

- **oblizuje** za sladek okus
- **šobi** ustnice za kisel okus
- **pljuva** za zelo grenak okus
- se odziva na **vonj** plodovnice in materinega mleka

Bolj raznolika materina prehrana = manj izbirčen otrok!

Razvoj okusa in raznolikost - KAKO?

Dojenje in večja raznolikost pri hrani že na začetku uvajanja lahko povečata sprejemanje nove hrane v nadaljnjih dneh uvajanja.

Nemško-francoska študija

Dojenčki so dobivali 12 dni:

- vsak dan korenček
- vsake 3 dni drugo zelenjavo
- 3 različne zelenjave vsak dan

Frekvenca spreminjanja vrst zelenjave je bila bolj učinkovita kot število ponujenih vrst zelenjave.

Maier AS et al (2008): Breastfeeding and experience with variety early in weaning increase infants' acceptance of new foods for up to two months. Clin Nutr27:849-857

The best from nature. The best for nature.

Instant čaj za nosečnice

The best from nature. The best for nature.

Naš vzor je materino mleko

The best from nature. The best for nature.

Potek uvajanja goste hrane

- 1. KOSILO:** zelenjavno-krompirjeva-mesna kaša
- 2. VEČERJA:** mlečno-žitna kaša
- 3. POPOLDANSKA MALICA:** žitno-sadna kaša

Potek uvajanja goste hrane

KOSILO: zelenjavno-krompirjeva-mesna kaša

5. – 7. mesec (KOSILO)

zelenjavno-krompirjevo-mesna kaša

1. teden: **prva zelenjava** (KORENČEK, CVETAČA, BROKOLI, KOLERABA, KOROMAČ, BUČKE, ŠPINAČA)

5. – 7. mesec (KOSILO)

zelenjavno-krompirjevo-mesna kaša

2. teden: **zelenjava + krompir**;

! Ne pozabite na žličko OLJA (olivno olje, olje oljne repice)

*namesto krompirja lahko uporabite riž ali polento

5. – 7. mesec (KOSILO)

zelenjavno-krompirjevo-mesna kaša

3. teden: zelenjava + krompir + meso;

*meso (telečje, piščančje, puranje, kunčje, žrebičkovo)

**jajčni rumenjaki (po 6. mesecu)

***morske ribe (po 6. mesecu) – skuša, slanik, sardela, losos

The best from nature. The best for nature.

6. – 8. mesec (VEČERJA) mlečno-žitna kaša

materino **mleko** ali mlečna formula

+

žitni kosmiči

(riž, koruzni zдроб, pšenični zдроб, ovseni kosmiči, oves, pira, rž / amarant, ajda, proso, kvinoja)

+

pretlačeno **sadje** ali sadni sok

The best from nature. The best for nature.

Bazar 2018

Pripravljene kašice za lahko noč

Brez
dodanega
sladkorja

7. – 9. mesec (POPOLDANSKA MALICA)

žitno-sadna kaša

žitni kosmiči

(riž, koruzni zdrob, pšenični zdrob, ovseni kosmiči, oves, pira, rž)

+

pretlačeno **sadje** ali sadni sok

(jabolka, hruške, breskve, nektarine, marelice, borovnice, maline, banane)

+

Rastlinsko olje

(repično, sojino, oljčno); občasno maslo

The best from nature. The best for nature.

Sadne kašice / sadno-žitne kašice

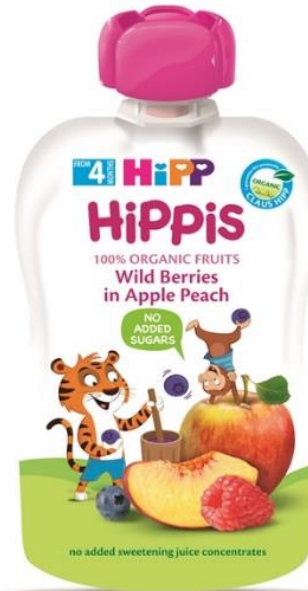

The best from nature. The best for nature.

HiPPiS sadna malica

od 10. meseca dalje

(PREHOD NA PRILAGOJENO DRUŽINSKO PREHRANO)

- dojenček veliko sodeluje pri prehranjevanju
- hrana vi več le kašasta, uvajamo KOŠČKE
- otroku lahko ponudimo tudi KRUH
- otrok uživa 5 OBROKOV
- ob obroku mu ponudimo tudi TEKOČINO
- Vedno bolj raznolika živila (ponudite kaj novega)

(ODSVETOVANA ŽIVILA)

do 1. leta

- beljak
- med
- **mleko** in mlečni izdelki
- morski sadeži
- sladkor
- sol
- pijače z dodanim sladkorjem

The best from nature. The best for nature.

HiPP sokovi in voda

Bazar 2018

Prehranjevanje je lahko tudi zabavno 😊

Družinski obroki

Vključite jih v pripravo hrane, uživali bodo!

The best from nature. The best for nature.

Bazar 2018